

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету економіки
і управління
Андрій КОЦУР
„ 31 ” 08 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з НІП
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
„ 31 ” 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
„ 31 ” 08 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни „УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ”

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 28 „Публічне управління та адміністрування”

Спеціальність 281 „Публічне управління та адміністрування”

Освітньо-професійна програма „Публічне управління та адміністрування”

Кафедра ФІНАНСІВ ім. С. ЮРІЯ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття	ІРС (год)	Тренінг (год)	СРС (год)	Разом (год)	Екзамен (семестр)
Денна	I	II	16	14	4	4	82	120	II
Заочна	I	II	10	6	-		104	120	II

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 28 „Публічне управління та адміністрування” спеціальності 281 „Публічне управління та адміністрування”, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.)

Робочу програму склала д.е.н., проф. Тетяна КІЗИМА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Зав. кафедри Ольга КИРИЛЕНКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з публічного управління та адміністрування, протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності Алла МЕЛЬНИК

Гарант ОП Алла ВАСІНА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

1. Опис дисципліни «Управління публічними фінансами»

Дисципліна - «Управління публічними фінансами»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5 (ДФН)	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки: Денна - 1 Заочна - 1 Семестр: Денна - 2 Заочна - 2
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна - 16 год. Заочна - 10 год. Практичні заняття: Денна - 14 год. Заочна - 6 год.
Загальна кількість годин - 120	Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»	Самостійна робота: Денна - 82 год. Заочна - 104 год. Тренінг, КПЗ: Денна – 4 год. Індивідуальна робота: Денна - 4 год.
Тижневе навантаження - 8 год., з них аудиторних - 2 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами» є формування у здобувачів освіти сучасного системного та ризикоорієнтованого мислення, поглиблення фундаментальних знань у сфері управління публічними фінансами, оволодіння практичними навиками професійної діяльності з використанням новітнього управлінського інструментарію для досягнення поставлених фінансових цілей в умовах, що змінюються, розвиток лідерського потенціалу і комунікативних навиків у процесі управління публічними фінансами та формування готовності до внесення модернізаційних змін на різних рівнях публічного управління відповідно до європейських стандартів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В процесі вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами» здобувачі освіти повинні:

– отримати ґрунтовні знання про систему публічних фінансів, як важливий об'єкт управління, та новітні тенденції розвитку публічних фінансів у сучасних умовах;

– розуміти специфіку управління публічними фінансами в Україні та роль державних фінансових органів у цьому процесі, визначати взаємозв'язки між механізмами ухвалення фінансових рішень та їх потенційними наслідками у сфері публічних фінансів;

– знати новітні тренди розвитку податкової системи держави та виявляти і оцінювати вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на формування податкової політики в Україні;

– оперувати категоріальним і понятійним апаратом з питань бюджету, бюджетної системи, бюджетного процесу і бюджетного дефіциту та демонструвати практичні навички і лідерські якості в процесі прийняття фінансових рішень з питань бюджету;

– уміти критично оцінювати й аналізувати переваги і недоліки боргового фінансування, ідентифікувати причини виникнення і моделювати наслідки існування державного боргу та володіти технологіями врегулювання державної заборгованості;

– розуміти сутність і суспільне призначення соціальних позабюджетних публічних фондів, знати порядок нарахування, обчислення та сплати страхових внесків і здійснення виплат із соціальних позабюджетних фондів України;

– демонструвати уміння ідентифікувати потенційні ризики і внутрішні та зовнішні загрози фінансовій безпеці держави й критично аналізувати їх вплив на індикатори фінансової безпеки країни.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

здатність розробляти та управляти проектами;

здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях;

здатність виробляти і реалізувати механізми управління розвитком територій та громад.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування зі спеціальності.

2.5. Результати навчання

Програмні результати навчання, здобуті під час вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами», дозволяють здобувачам освіти в процесі професійної реалізації:

здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур;

розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень;

уміти розв'язувати складні завдання управління розвитком територій та громад з використанням інструментарію регіонального та муніципального управління в умовах післявоєнного оновлення країни.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні та нормативно-правові основи управління публічними фінансами

Тема 1. Теоретико-концептуальні засади публічних фінансів як об'єкту управління

Публічний сектор економіки та його структура. Роль держави в економіці. Провали ринку і межі державного втручання.

Сутність, засади та характерні особливості публічних фінансів як важливого об'єкту управління. Функції публічних фінансів як відображення їх сутності і суспільного призначення. Роль публічних фінансів у процесах європейської та євроатлантичної інтеграції та повоєнної відбудови України.

Теоретична концептуалізація публічних фінансів. Трагування публічних фінансів у зарубіжній і вітчизняній фінансовій науці.

Система публічних фондів у фінансовій системі України. Загальна характеристика основних публічних фондів, їх роль у післявоєнному оновленні України.

Моделі публічних фінансів, що мають місце у світовій практиці. Демократична і авторитарна моделі управління публічними фінансами, їх порівняльна характеристика.

Новітні тренди розвитку публічних фінансів у сучасних умовах.

Тема 2. Управління публічними фінансами: зміст та основні елементи

Управління публічними фінансами: сутність, об'єкти, суб'єкти, функції та основні елементи. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні (Конституція України, Бюджетний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про державний бюджет», Рішення місцевих рад про місцеві бюджети, інші нормативно-правові акти у сфері публічних фінансів).

Державна фінансова політика як важлива передумова управління публічними фінансами, її принципи та основні складові. Стратегія і тактика фінансової політики в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції.

Фінансовий механізм та його роль в управлінні публічними фінансами. Характеристика основних елементів фінансового механізму.

Роль та функції державних фінансових органів (Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Державної аудиторської служби України, Державної казначейської служби України) в управлінні публічними фінансами.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти управління публічними фінансами

Тема 3. Податкова система і податкова політика держави: специфіка формування та стратегія управління

Економічна сутність, класифікація та роль податків як невід'ємного атрибуту сучасної держави. Вплив податків на суспільний добробут.

Генезис та еволюція податків. Основні принципи оподаткування. Поняття справедливості в оподаткуванні.

Податкова система держави: характеристика елементів та особливості формування в сучасних умовах. Система оподаткування в Україні та її трансформація в сучасних умовах.

Організація податкової роботи. Роль податкових органів у забезпеченні функціонування податкової системи держави. Адміністрування податкових платежів.

Ухилення від оподаткування як економічна, правова та морально-етична проблема. Види та форми ухилення від оподаткування.

Податкова політика держави: специфіка формування, організаційно-правове забезпечення і стратегія управління. Вектори модернізації податкової політики України в сучасних реаліях.

Тема 4. Бюджетна система як основа публічних фінансів. Управління бюджетним дефіцитом

Бюджет як економічна категорія, його роль у сучасному суспільстві. Доходи і видатки бюджету, їх класифікація. Нормативно-правова база у сфері бюджету (Бюджетний кодекс України, Закон України «Про державний бюджет», Рішення місцевих рад про місцеві бюджети).

Бюджетна система України як основа публічних фінансів, принципи її побудови. Особливості формування бюджетної системи при унітарному і федеративному державному устрої.

Джерела формування та методи мобілізації публічних доходів. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Розробка, затвердження та виконання бюджетних програм.

Державний і місцеві бюджети у бюджетній системі України. Державна підтримка місцевих бюджетів. Використання коштів державного фонду регіонального розвитку.

Бюджетний процес: сутність та характеристика основних етапів (стадій). Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. Впровадження гендерно-орієнтованого підходу у бюджетному процесі. Механізми запровадження громадського бюджету.

Бюджетний дефіцит: економічна природа, основні причини та наслідки. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.

Управління бюджетним дефіцитом в сучасних умовах розвитку світової та національної економік.

Тема 5. Державний кредит як суспільна позикова система. Методи управління державним боргом

Державний кредит: економічна сутність та роль у розвитку сучасного суспільства. Держава як позичальник, кредитор і гарант. Форми державних запозичень. Внутрішні державні запозичення та їх форми. Державні та місцеві позики. Зовнішні державні запозичення. Позики міжнародних фінансових організацій та міжнародних фінансових інституцій. Міжурядові та комерційні позики. Позики під гарантії уряду.

Державний борг як результат існування державного кредиту: причини виникнення, види, джерела погашення та потенційні наслідки. Переваги і недоліки боргового фінансування.

Управління державним боргом: сутність та функції. Характеристика підсистем управління державним боргом. Погашення та обслуговування державного боргу.

Ринкові і неринкові методи врегулювання державної заборгованості, їх характеристика. Міжнародний досвід управління державним боргом.

Роль фінансових органів (Міністерства фінансів України, Державного казначейства України) в управлінні державним боргом.

Тема 6. Управління соціальними позабюджетними публічними фондами

Сутність, класифікація та суспільне призначення соціальних позабюджетних публічних фондів.

Пенсійне страхування і його організація. Солідарна, накопичувальна і недержавна пенсійні системи, їх переваги і недоліки. Пенсійний фонд України як основна фінансова інституція в системі пенсійного страхування громадян. Управління доходами і видатками Пенсійного фонду України.

Джерела формування та напрями використання коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття. Управління доходами і видатками Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття.

Тема 7. Фінансова безпека держави в контексті управління публічними фінансами

Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави: сутність та основні складові.

Об'єкти, суб'єкти, завдання та принципи забезпечення фінансової безпеки держави.

Організаційно-правове забезпечення фінансової безпеки держави.

Ідентифікація внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці держави. Індикатори стану фінансової безпеки держави.

Захист фінансових інтересів та інструменти забезпечення фінансової безпеки України в сучасних умовах.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Денна форма навчання

Тема	Години					Контрольні заходи			
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПІЗ				
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні та нормативно-правові основи управління публічними фінансами									
Тема 1. Теоретико-концептуальні засади публічних фінансів як об'єкту управління	2	2	12	2	2	Поточне опитування			
Тема 2. Управління публічними фінансами: зміст та основні елементи	2	2	12						
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти управління публічними фінансами									
Тема 3. Податкова система і податкова політика держави: специфіка формування та стратегія управління	2	2	12	2	2	Поточне опитування			
Тема 4. Бюджетна система як основа публічних фінансів. Управління бюджетним дефіцитом	4	2	12						
Тема 5. Державний кредит як суспільна позикова система. Методи управління державним боргом	2	2	12						
Тема 6. Управління соціальними позабюджетними публічними фондами	2	2	11						
Тема 7. Фінансова безпека держави в контексті управління публічними фінансами	2	2	11						
Всього	16	14	82				4	4	

Заочна форма навчання

	<i>Кількість годин</i>		
	Лекції	Практичні	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні та нормативно-правові основи управління публічними фінансами			
Тема 1. Теоретико-концептуальні засади публічних фінансів як об'єкту управління	2	2	15
Тема 2. Управління публічними фінансами: зміст та основні елементи	1		15
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти управління публічними фінансами			
Тема 3. Податкова система і податкова політика держави: специфіка формування та стратегія управління	1	2	15
Тема 4. Бюджетна система як основа публічних фінансів. Управління бюджетним дефіцитом	2		15
Тема 5. Державний кредит як суспільна позикова система. Методи управління державним боргом	2	2	15
Тема 6. Управління соціальними позабюджетними публічними фондами	1		15
Тема 7. Фінансова безпека держави в контексті управління публічними фінансами	1		14
ВСЬОГО	10	6	104

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма

Практичне заняття №1

Тема: Теоретико-концептуальні засади публічних фінансів як об'єкту управління

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо володіння категоріальним і понятійним апаратом у сфері публічних фінансів та розуміння їх ролі у фінансовій системі держави.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Публічний сектор економіки, його структура та роль у розвитку сучасного суспільства.
 2. Сутність та характерні особливості публічних фінансів як важливого об'єкту управління. Засади публічних фінансів. Роль публічних фінансів у процесах європейської та євроатлантичної інтеграції та повоєнної відбудови України.
 3. Функції публічних фінансів як відображення їх сутності і суспільного призначення.
 4. Теоретична концептуалізація публічних фінансів.
 5. Система публічних фондів у фінансовій системі України, їх загальна характеристика та роль у післявоєнному оновленні України.
 6. Основні моделі публічних фінансів. Демократична і авторитарна моделі управління публічними фінансами, їх порівняльна характеристика.
 7. Новітні тенденції розвитку публічних фінансів у сучасних умовах.
2. Дискусійне обговорення сучасних викликів та проблем розвитку публічних фінансів в Україні.
3. Робота в малих групах. Тренінгові вправи.

Практичне заняття №2

Тема: Управління публічними фінансами: зміст та основні елементи

Мета: закріплення теоретичних знань у сфері управління публічними фінансами та набуття навиків щодо моделювання основних векторів державної фінансової політики в сучасних умовах.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Управління публічними фінансами: сутність, об'єкти, суб'єкти, функції та основні елементи. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні.
 2. Державна фінансова політика як важлива передумова управління публічними фінансами, її принципи та основні складові. Стратегія і тактика фінансової політики в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції.
 3. Фінансовий механізм та його роль в управлінні публічними фінансами. Характеристика основних елементів фінансового механізму.
 4. Роль та функції державних фінансових органів в управлінні публічними фінансами.
2. Групова робота з моделювання основних векторів державної фінансової політики в умовах пандемічних шоків та військової агресії в Україні. Презентація результатів роботи.

Практичне заняття №3

Тема: Податкова система і податкова політика держави: специфіка формування та стратегія управління

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо ідентифікації основних елементів податкової системи держави і моделювання основних векторів податкової політики в сучасних умовах.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Економічна сутність, класифікація та роль податків як невід'ємного атрибуту сучасної держави. Вплив податків на суспільний добробут.
 2. Податкова система держави: характеристика елементів та особливості формування в сучасних умовах. Система оподаткування в Україні та її трансформація в сучасних умовах.
 3. Організація податкової роботи. Роль податкових органів у забезпеченні функціонування податкової системи держави. Адміністрування податкових платежів.
 4. Ухилення від оподаткування як економічна, правова та морально-етична проблема. Види та форми ухилення від оподаткування.
 5. Податкова політика держави: специфіка формування, організаційно-правове забезпечення і стратегія управління.
2. Дискусійне обговорення основних проблем та векторів реформування податкової політики України в сучасних умовах. Презентація результатів роботи.
3. Написання есе на тему: «Роль податків у житті сучасної держави: основні вигоди та потенційні ризики».

Практичне заняття №4

Тема: Бюджетна система як основа публічних фінансів. Управління бюджетним дефіцитом

Мета: закріплення теоретичних знань з питань бюджету, бюджетної системи і бюджетного процесу та набуття навиків щодо ідентифікації причин і моделювання наслідків бюджетного дефіциту.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Бюджет як економічна категорія, його роль у сучасному суспільстві. Доходи і видатки бюджету. Нормативно-правова база у сфері бюджету (Бюджетний кодекс України, Закон України «Про державний бюджет», Рішення місцевих рад про місцеві бюджети).
 2. Бюджетна система як основа публічних фінансів, її складові та особливості формування при унітарному і федеративному державному устрої.
 3. Джерела формування та методи мобілізації публічних доходів. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Державна підтримка місцевих бюджетів. Використання коштів державного фонду регіонального розвитку.
 4. Бюджетний процес: сутність та характеристика основних етапів (стадій). Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. Впровадження гендерно-орієнтованого підходу у бюджетному процесі. Механізми запровадження громадського бюджету.
 5. Бюджетний дефіцит: економічна природа, основні причини та наслідки. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
 6. Управління бюджетним дефіцитом в сучасних умовах розвитку світової та національної економік.
2. Моделювання практичних ситуацій – ділова гра на тему: «Формування бюджету міста в сучасних кризових умовах».
3. Тестовий контроль.

Практичне заняття №5

Тема: Державний кредит як суспільна позикова система. Методи управління державним боргом

Мета: закріплення теоретичних знань з питань позикових (боргових) фінансів та набуття навиків щодо ринкових і неринкових методів управління державним боргом.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Державний кредит: економічна сутність та роль у розвитку сучасного суспільства. Форми державних запозичень.
 2. Державний борг: причини виникнення, види, джерела погашення та потенційні наслідки. Переваги і недоліки боргового фінансування.
 3. Управління державним боргом: сутність та функції. Характеристика підсистем управління державним боргом.
 4. Ринкові і неринкові методи врегулювання державної заборгованості. Міжнародний досвід управління державним боргом.
 5. Роль фінансових органів в управлінні державним боргом.
2. Дискусійна платформа щодо обговорення основних переваг та ймовірних ризиків боргового фінансування. Презентація результатів роботи.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

Практичне заняття №6

Тема: Управління соціальними позабюджетними публічними фондами

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо управління доходами і видатками соціальних позабюджетних публічних фондів.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Сутність, класифікація та суспільне призначення соціальних позабюджетних публічних фондів.
 2. Пенсійний фонд України як основна фінансова інституція в системі пенсійного страхування громадян. Управління доходами і видатками Пенсійного фонду України.
 3. Джерела формування і напрями використання коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття.
 4. Управління доходами і видатками Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття.
2. Дискусійне обговорення переваг та недоліків солідарної, накопичувальної і змішаної пенсійних систем. Презентація результатів роботи.
3. Тренінгові вправи. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

Практичне заняття №7

Тема: Фінансова безпека держави в контексті управління публічними фінансами

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо ідентифікації основних загроз фінансовій безпеці держави і моделювання основних векторів посилення фінансової безпеки держави в сучасних умовах.

1. Обговорення проблемних питань теми:

1. Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави: сутність та основні складові.
 2. Об'єкти, суб'єкти, завдання та принципи забезпечення фінансової безпеки держави.
 3. Організаційно-правове забезпечення фінансової безпеки держави.
 4. Ідентифікація внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці держави. Індикатори стану фінансової безпеки держави.
 5. Захист фінансових інтересів та інструменти забезпечення фінансової безпеки України в сучасних умовах.
2. Дискусійне обговорення впливу основних внутрішніх і зовнішніх загроз на фінансову безпеку України в сучасних умовах. Презентація результатів роботи.
 3. Тренінгові справи.

Заочна форма

Практичне заняття №1

Тема: Теоретико-концептуальні засади публічних фінансів як об'єкту управління

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо володіння категоріальним і понятійним апаратом у сфері публічних фінансів та розуміння їх ролі у фінансовій системі держави.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Публічний сектор економіки, його структура та роль у розвитку сучасного суспільства.
 2. Сутність та характерні особливості публічних фінансів як важливого об'єкту управління. Засади публічних фінансів. Роль публічних фінансів у процесах європейської та євроатлантичної інтеграції та повоєнної відбудови України.
 3. Функції публічних фінансів як відображення їх сутності і суспільного призначення.
 4. Теоретична концептуалізація публічних фінансів.
 5. Система публічних фондів у фінансовій системі України, їх загальна характеристика та роль у післявоєнному оновленні України.
 6. Основні моделі публічних фінансів. Демократична і авторитарна моделі управління публічними фінансами, їх порівняльна характеристика.
 7. Новітні тенденції розвитку публічних фінансів у сучасних умовах.
2. Дискусійне обговорення сучасних викликів та проблем розвитку публічних фінансів в Україні.
3. Робота в малих групах. Тренінгові справи.

Тема: Управління публічними фінансами: зміст та основні елементи

Мета: закріплення теоретичних знань у сфері управління публічними фінансами та набуття навиків щодо моделювання основних векторів державної фінансової політики в сучасних умовах.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Управління публічними фінансами: сутність, об'єкти, суб'єкти, функції та основні елементи. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні.

2. Державна фінансова політика як важлива передумова управління публічними фінансами, її принципи та основні складові. Стратегія і тактика фінансової політики в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції.
 3. Фінансовий механізм та його роль в управлінні публічними фінансами. Характеристика основних елементів фінансового механізму.
 4. Роль та функції державних фінансових органів в управлінні публічними фінансами.
2. Групова робота з моделювання основних векторів державної фінансової політики в умовах пандемічних шоків та військової агресії в Україні.
 3. Презентація результатів роботи.

Практичне заняття №2

Тема: Податкова система і податкова політика держави: специфіка формування та стратегія управління

***Мета:** закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо ідентифікації основних елементів податкової системи держави і моделювання основних векторів податкової політики в сучасних умовах.*

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Економічна сутність, класифікація та роль податків як невід'ємного атрибуту сучасної держави. Вплив податків на суспільний добробут.
 2. Податкова система держави: характеристика елементів та особливості формування в сучасних умовах. Система оподаткування в Україні та її трансформація в сучасних умовах.
 3. Організація податкової роботи. Роль податкових органів у забезпеченні функціонування податкової системи держави. Адміністрування податкових платежів.
 4. Ухилення від оподаткування як економічна, правова та морально-етична проблема. Види та форми ухилення від оподаткування.
 5. Податкова політика держави: специфіка формування, організаційно-правове забезпечення і стратегія управління.
2. Дискусійне обговорення основних проблем та векторів реформування податкової політики України в сучасних умовах. Презентація результатів роботи.
3. Написання есе на тему: «Роль податків у житті сучасної держави: основні вигоди та потенційні ризики».

Тема: Бюджетна система як основа публічних фінансів. Управління бюджетним дефіцитом

***Мета:** закріплення теоретичних знань з питань бюджету, бюджетної системи і бюджетного процесу та набуття навиків щодо ідентифікації причин і моделювання наслідків бюджетного дефіциту.*

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Бюджет як економічна категорія, його роль у сучасному суспільстві. Доходи і видатки бюджету. Нормативно-правова база у сфері бюджету (Бюджетний кодекс України, Закон України «Про державний бюджет», Рішення місцевих рад про місцеві бюджети).
 2. Бюджетна система як основа публічних фінансів, її складові та особливості формування при унітарному і федеративному державному устрої.

3. Джерела формування та методи мобілізації публічних доходів. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Державна підтримка місцевих бюджетів. Використання коштів державного фонду регіонального розвитку.
 4. Бюджетний процес: сутність та характеристика основних етапів (стадій). Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. Впровадження гендерно-орієнтованого підходу у бюджетному процесі. Механізми запровадження громадського бюджету.
 5. Бюджетний дефіцит: економічна природа, основні причини та наслідки. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
 6. Управління бюджетним дефіцитом в сучасних умовах розвитку світової та національної економік.
2. Моделювання практичних ситуацій – ділова гра на тему: «Формування бюджету міста в сучасних кризових умовах».
 3. Тестовий контроль.

Практичне заняття №3

Тема: Державний кредит як суспільна позикова система. Методи управління державним боргом

Мета: закріплення теоретичних знань з питань позикових (боргових) фінансів та набуття навиків щодо ринкових і неринкових методів управління державним боргом.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Державний кредит: економічна сутність та роль у розвитку сучасного суспільства. Форми державних запозичень.
 2. Державний борг: причини виникнення, види, джерела погашення та потенційні наслідки. Переваги і недоліки боргового фінансування.
 3. Управління державним боргом: сутність та функції. Характеристика підсистем управління державним боргом.
 4. Ринкові і неринкові методи врегулювання державної заборгованості. Міжнародний досвід управління державним боргом.
 5. Роль фінансових органів в управлінні державним боргом.
2. Дискусійна платформа щодо обговорення основних переваг та ймовірних ризиків боргового фінансування. Презентація результатів роботи.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

Тема: Управління соціальними позабюджетними публічними фондами

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо управління доходами і видатками соціальних позабюджетних публічних фондів.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Сутність, класифікація та суспільне призначення соціальних позабюджетних публічних фондів.
 2. Пенсійний фонд України як основна фінансова інституція в системі пенсійного страхування громадян. Управління доходами і видатками Пенсійного фонду України.
 3. Джерела формування і напрями використання коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття.
 4. Управління доходами і видатками Фонду загальнообов'язкового соціального страхування України на випадок безробіття.

2. Дискусійне обговорення переваг та недоліків солідарної, накопичувальної і змішаної пенсійних систем. Презентація результатів роботи.
3. Тренінгові вправи. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

Тема: Фінансова безпека держави в контексті управління публічними фінансами

Мета: закріплення теоретичних знань та набуття навиків щодо ідентифікації основних загроз фінансовій безпеці держави і моделювання основних векторів посилення фінансової безпеки держави в сучасних умовах.

1. Обговорення проблемних питань теми:
 1. Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави: сутність та основні складові.
 2. Об'єкти, суб'єкти, завдання та принципи забезпечення фінансової безпеки держави.
 3. Організаційно-правове забезпечення фінансової безпеки держави.
 4. Ідентифікація внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці держави. Індикатори стану фінансової безпеки держави.
 5. Захист фінансових інтересів та інструменти забезпечення фінансової безпеки України в сучасних умовах.
2. Дискусійне обговорення впливу основних внутрішніх і зовнішніх загроз на фінансову безпеку України в сучасних умовах. Презентація результатів роботи.
3. Тренінгові вправи.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни «Управління публічними фінансами» є формою наскрізних практичних завдань, виконання яких потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних розрахункових завдань.

Індивідуальне завдання з дисципліни виконується самостійно кожним студентом і охоплює усі основні теми дисципліни.

Метою КПЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувачів світи з дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи. КПЗ є завершальною складовою теоретичної і практичної роботи з дисципліни та виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

Варіанти завдань КПЗ з дисципліни «Управління публічними фінансами»:

Завдання 1

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України заповнити таблицю 1. На основі отриманих даних проаналізувати динаміку мобілізації доходів місцевих бюджетів України в розрізі окремих джерел. Визначити і обґрунтувати, які із джерел доходів формують основу таких бюджетів в Україні. Запропонувати власне бачення щодо можливих напрямів реформування дохідної частини місцевих бюджетів України в сучасних умовах.

Таблиця 1

Динаміка, склад і структура доходів місцевих бюджетів України
у 2019-2022 рр.

Показники	2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.		2022 р. до 2019 р.
	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	
Доходи місцевих бюджетів - всього, в тому числі:									
Податкові надходження									
Неподаткові надходження									
Доходи від операцій з капіталом									
Цільові фонди									
Міжбюджетні трансферти									

Завдання 2

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України та за взірцем таблиці 1 сформулювати і заповнити аналогічну таблицю щодо динаміки, складу і структури доходів Державного бюджету України у 2019-2022 рр. На основі отриманих даних проаналізувати динаміку мобілізації доходів Державного бюджету України в розрізі окремих джерел. Визначити і обґрунтувати, які із джерел доходів формують основу Державного бюджету України та запропонувати власне бачення щодо можливих напрямів реформування дохідної частини Державного бюджету України в сучасних умовах.

Завдання 3

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України та за взірцем таблиці 1 сформулювати і заповнити аналогічну таблицю щодо динаміки, складу і структури доходів одного з місцевих бюджетів України у 2019-2022 рр. (за вибором). На основі отриманих даних проаналізувати динаміку мобілізації доходів відповідного місцевого бюджету в розрізі окремих джерел. Визначити і обґрунтувати, які із джерел доходів формують основу обраного для аналізу бюджету та запропонувати власне бачення щодо можливих напрямів реформування дохідної частини цього бюджету в сучасних умовах.

Завдання 4

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України заповнити таблицю 2. На основі отриманих даних проаналізувати динаміку податкових надходжень до місцевих

бюджетів України в розрізі окремих податків. Визначити і обґрунтувати, які із податкових надходжень формують основу дохідної частини таких бюджетів в Україні. Запропонувати власне бачення щодо можливих напрямів зростання податкових надходжень до місцевих бюджетів України в сучасних умовах.

Таблиця 2

Динаміка та структура податкових надходжень у складі доходів місцевих бюджетів України у 2019-2022 рр.

Показники	2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.	
	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%
Податкові надходження – всього, в тому числі:								
Податок на доходи фізичних осіб								
Податок на прибуток підприємств								
Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів								
Акцизний податок								
Місцеві податки і збори, з них:								
Єдиний податок								
Податок на майно								

Завдання 5

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України та за взірцем таблиці 2 сформулювати і заповнити аналогічну таблицю щодо динаміки, складу і структури податкових надходжень до Державного бюджету України у 2019-2022 рр. На основі отриманих даних проаналізувати динаміку податкових надходжень до Державного бюджету України в розрізі окремих податків. Визначити і обґрунтувати, які із джерел податкових надходжень формують основу дохідної частини Державного бюджету України та запропонувати власне бачення щодо можливих напрямів зростання податкових надходжень до Державного бюджету України в сучасних умовах.

Завдання 6

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України та за взірцем таблиці 2 сформулювати і заповнити аналогічну таблицю щодо динаміки, складу і структури податкових надходжень до одного з місцевих бюджетів України у 2019-2022 рр. (за вибором). На основі отриманих даних проаналізувати динаміку податкових надходжень до відповідного місцевого бюджету в розрізі окремих податків. Визначити і обґрунтувати, які із джерел податкових надходжень формують основу дохідної частини обраного для аналізу бюджету та запропонувати власне бачення щодо можливих напрямів зростання податкових надходжень до цього бюджету в сучасних умовах.

Завдання 7

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України проаналізувати склад, динаміку і структуру видатків Державного та місцевих бюджетів України за функціональною класифікацією видатків. Обчислити питому вагу видатків

соціального призначення (соціальний захист і соціальне забезпечення, освіту, духовний і фізичний розвиток, охорону здоров'я), які здійснюються за рахунок коштів Державного та місцевих бюджетів України. Результати оформити наочно (діаграми, графіки, рисунки, таблиці) та сформулювати власні висновки.

Завдання 8

На основі офіційних матеріалів Міністерства фінансів України або Державної казначейської служби України заповнити таблицю 3. На основі отриманих даних проаналізувати динаміку внутрішнього та зовнішнього державного боргу України у його загальній структурі. Дати оцінку зміні структури державного боргу України упродовж останніх років. Оцінити управління державним боргом України у кризових 2022-2023 роках. Висновки аргументувати.

Таблиця 3

Прямий та гарантований державний борг України у 2019-2022 рр.,
млн. дол. США

Показники	станом на			
	31.12.2019 р.	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.	31.12.2022 р.
Загальна сума державного та гарантованого державою боргу				
В тому числі:				
<i>Внутрішній борг (усього)</i>				
<i>Зовнішній борг (усього)</i>				
Прямий державний борг				
В тому числі:				
<i>Внутрішній прямий борг</i>				
<i>Зовнішній прямий борг</i>				
Гарантований державний борг				
В тому числі:				
<i>Внутрішній гарантований борг</i>				
<i>Зовнішній гарантований борг</i>				

Завдання 9

На основі матеріалів сформованої таблиці 3 визначити частку зовнішньої та внутрішньої складових у структурі прямого державного боргу України і гарантованого державного боргу України у 2019–2022 рр. Зробити висновок щодо динаміки структури прямого і гарантованого державного боргу України упродовж 2019–2022 рр.

Завдання 10

На основі матеріалів сформованої таблиці 3 визначити темпи зростання (падіння) загального обсягу державного боргу України упродовж 2019–2022 рр. Висновки аргументувати. Дати оцінку процесам управління державним боргом України у період повномасштабної військової агресії з боку РФ.

7.САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Управління публічними фінансами» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацьованні положень чинного законодавства та навчальної і наукової літератури з проблематики публічних фінансів.

№ теми	Тематика	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
<i>Тема 1</i>	Дискусійні питання сутності і функцій публічних фінансів. Участь у дискусії «Сучасні виклики та проблеми розвитку фінансової системи України». Обґрунтувати власну думку на дискусійній платформі щодо сучасних викликів та проблем розвитку публічних фінансів в Україні.	12	15
<i>Тема 2</i>	Обґрунтувати власну думку на дискусійній платформі щодо моделювання основних векторів державної фінансової політики в умовах повномасштабної війни в Україні. Схематично відобразити та пояснити методи впливу фінансового механізму на процеси суспільного відтворення.	12	15
<i>Тема 3</i>	Дискусійні питання сутності і функцій податків. Оподаткування доходів громадян: зарубіжний та вітчизняний досвід. Особливості фіскального регулювання в умовах війни та післявоєнного відновлення (підготувати есе). Участь у дискусії «Проблеми податкової політики України в умовах воєнного стану».	12	15
<i>Тема 4</i>	Охарактеризувати проблеми функціонування бюджетної системи України і обґрунтувати шляхи їх вирішення в умовах воєнного стану (підготувати есе). Проблеми формування доходів Державного та місцевих бюджетів України та шляхи їх вирішення в умовах воєнного стану (підготувати презентацію). Особливості видатків Державного бюджету України у період повномасштабної війни. Бюджетний дефіцит: фінансові та соціально-економічні аспекти (підготувати презентацію)	12	15
<i>Тема 5</i>	Державний борг: структура та механізм формування (підготувати наукову доповідь). Управління державним боргом: світовий досвід та вітчизняні реалії (підготувати наукову доповідь). Участь у дискусії «Переваги і недоліки боргового фінансування».	12	15
<i>Тема 6</i>	Недержавні пенсійні фонди в системі пенсійного забезпечення. Участь у дискусії «Переваги і недоліки солідарної, накопичувальної та змішаної пенсійних систем». Доходи і видатки фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.	11	15
<i>Тема 7</i>	Дискусійне обговорення впливу основних внутрішніх і зовнішніх загроз на фінансову безпеку України в умовах повномасштабної війни (підготувати презентацію). Фінансова підтримка у період війни: хто і як допомагає українській економіці (підготувати наукову доповідь). Участь у дискусії «Допомога міжнародних фінансових організацій Україні: основні переваги та потенційні виклики».	11	14
	Разом	82	104

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Тренінг з дисципліни «Управління публічними фінансами» проводиться у навчальному процесі підготовки магістрів з метою вироблення практичних навичок роботи у команді, розвитку здатності прогнозувати поведінку інших учасників та освоєння методів групової комунікації у вирішенні завдань з управління публічними фінансами.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування малих робочих груп (3-5 груп), визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у малих групах з використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в малих групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу: ознайомлення з основними документами, які використовують у бюджетному процесі

Завдання: закріпити інформацію про перелік та зміст основних документів, які використовують у процесі виконання Державного бюджету України, навчитися їх правильно формувати та застосовувати у практичній діяльності.

Інструкція: учасники тренінгу за допомогою тренера ідентифікують документи, які застосовують у процесі виконання бюджету, визначають умови та послідовність їхнього укладання. Із метою більш ґрунтовного опанування досліджуваною проблематикою учасникам надають додаткову інформацію, на підставі якої вони (після попереднього розподілу за трьома-п'ятьма підгрупами) мають сформулювати такі документи: 1) лімітна довідка про бюджетні асигнування та кредитування; 2) кошторис бюджетної установи; 3) план асигнувань (за винятком надання кредитів із бюджету) загального фонду бюджету. Після виконання завдання кожна із підгруп презентує результати своєї роботи, обґрунтовує зміст та призначення відповідного документа.

Закінчення: тренер демонструє наявний зв'язок між документами, порядок взаємного звіряння окремих показників та визначає ступінь його дотримання учасниками під час виконання поставленого перед ними завдання.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами» використовуються такі методи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

Методи навчання:

- словесні (лекція, семінар, пояснення, бесіда, дискусія);
- наочні (презентації);
- практичні (розв'язання завдань, аналіз звітності та графічного матеріалу);
- проведення ситуативних та імітаційних ігор;
- самостійна робота студентів поза контролем викладача.

Поточна форма оцінювання:

- індивідуальне усне опитування;
- індивідуальне письмове опитування (самостійна робота, тестування);
- презентація командних (групових) проектів;
- презентація результатів самостійної роботи (реферати, есе, опитування).

Проміжна форма оцінювання:

- залікове модульне опитування;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання результатів тренінгу та КПІЗ.

Підсумкова форма оцінювання:

- екзамен.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління публічними фінансами» визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Опитування під час заняття (теми 1–3) – 8 балів за тему – макс. 24 бали. Самостійна робота (теми 1–3) – 2 бали за тему – макс. 6 балів. Модульна робота – макс. 70 балів.	Опитування під час заняття (теми 4–7) – 8 балів за тему – макс. 32 бали. Самостійна робота (теми 4–7) – 2 бали за тему – макс. 8 балів. Модульна робота – макс. 60 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Презентація КПЗ – макс. 20 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 40 балів.	Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 50 балів.	Підсумковий бал = оцінка за $3M1 \times 0,2$ + оцінка за $3M2 \times 0,2$ + оцінка за $3M3 \times 0,2$ + оцінка за $3M4 \times 0,4$
Разом балів:				
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Форми і критерії оцінювання

Поточне опитування під час заняття:

7-8 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

5-6 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

3-4 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-2 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Самостійна робота:

2 бали – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, винесеним на самостійну роботу, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань.

1 бал – в цілому володіє навчальним матеріалом, винесеним на самостійну роботу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

Модульна робота:

46–60(70) балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

31–45 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

16–30 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1–15 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

КПЗ:

підготовка КПЗ

26–40 балів – зміст КПЗ повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження.

11–25 балів – зміст КПЗ в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві неточності.

1–10 балів – на недостатньому рівні висвітлює проблему, яка досліджувалася, логічного не завершений аналіз і оцінка стану об'єкту дослідження; наведені авторські пропозиції і рекомендації є загальними (без урахування особливостей об'єкту дослідження) і недостатньо обґрунтованими; припускається значних помилок у розрахунках при розв'язанні практичних завдань роботи.

презентація КПЗ

11–20 балів – під час презентації результатів виконаного КПЗ демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, показує уміння аналізувати і узагальнювати теоретичний і практичний матеріал та високий рівень підготовки презентації.

6–10 балів – матеріал презентує у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розрахунках при розв'язанні практичних завдань, презентація роботи при цьому має незначні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

1–5 балів – матеріал презентує фрагментарно, без логічної послідовності, презентація роботи при цьому має значні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

Тренінг:

31–40 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу.

21–30 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

11–20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1–10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Екзамен – вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 25 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 50 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 50 балів.

26–50 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–25 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Шкала оцінювання:

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивчення дисципліни

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-7
2.	Проекційний екран	1-7
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-7
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-7
5.	Персональні комп'ютери	1-7
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-7
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-7
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-7
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-7
10.	Google Forms, Google Sheets	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Основні:

1. Бюджетна система : підручник / [В.Г. Дем'янишин, О.П. Кириленко та ін.] ; за ред. В.Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко, З.М. Лободіної. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 624 с.
2. Податкова система : підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк. К.: Знання України, 2019. 567 с.
3. Публічні фінанси : навч. посіб. / О.П. Кириленко, В.Г. Дем'янишин, Т.О. Кізіма, О.І. Тулай та ін.; за ред. д.е.н., професора Кириленко О.П. Тернопіль: Вектор, 2018. 294 с.

Додаткові:

4. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії : Вступ до фінансової науки; пер. з нім. С.І. Терещенко, О.О. Терещенка; за наук. ред. В. Федосова. К.: Либідь, 2000. 653 с.
5. Булавинець В., Карпишин Н. Резерви зростання доходів місцевих бюджетів України. Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій : монографія / За ред. Л. Гур'янової, В. Цибакової. Харків: ВШЕМ – ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2019. С. 76-86.
6. Дем'янишин В., Лободіна З., Кізіма Т. Організаційно-методичні засади вдосконалення планування видатків бюджету держави на соціальний захист сімей з дітьми. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Вип. 1 (95). С. 69-85.
7. Длугопольський О. В. Реформування суспільного сектору економіки та нові підходи до управління публічними фінансами : моногр. К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. 280 с.
8. Кізіма Т., Кізіма А. Ідентифікація причин та потенційних наслідків фінансового шахрайства. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019. Вип. 2 (92). С. 47-56.
9. Кізіма Т., Горин В. Видатки бюджету на надання житлових субсидій та їх вплив на суспільний добробут. Галицький економічний вісник. 2020. Том 64. № 3. С. 96-106.
10. Кізіма Т.О. Сучасні тренди розвитку фінансової системи України у контексті загальносвітових тенденцій. Сучасні тенденції розвитку економіки, фінансів та управління: нові можливості, проблеми, перспективи : збірн. матер. Всеукр. наук-практ. конф. з міжнар. участю (м. Київ, 10 лист. 2021 р.). Київ: КУБГ, 2021. С. 48-51.
11. Кізіма Т.О. Напрями реструктуризації фінансової системи України у контексті сучасних глобальних трендів. Сьомі Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія : зб. наук. праць. (м. Тернопіль, 16 лист. 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 146 с. С. 60-62.
12. Кізіма Т., Хамига Ю. Фінансове шахрайство: теоретична концептуалізація та економічне підґрунтя. Світ фінансів. 2019. Вип. 2 (59). С. 109-123.
13. Кізіма Т.О., Хамига Ю.Я. Шахрайство з фінансовими ресурсами територіальних громад: сутність, види та напрями мінімізації. Управління фінансами територіальних громад: теорія і практика : монографія ; за заг. ред. О. Кириленко. Тернопіль : Економічна думка, 2019. 280 с.
14. Кнейслер О., Спасів Н., Кізіма Т. Фінанси об'єднаних територіальних громад у фінансовій системі України. Світ фінансів. 2020. Вип. 1 (60). С. 8-19.
15. Лободіна З., Дем'янишин В., Кізіма Т., Савчук С. Сучасні тенденції розвитку та наслідки трансформації бюджетної системи України в контексті реформування управління публічними фінансами. Вісник економіки. 2021. Вип. 4 (102). С. 38-56.
16. Макогон В.Д., Адаменко І.П. Державні та муніципальні фінанси в умовах економічних перетворень. Економічний вісник університету. 2020. Вип. 46. С. 177-183.
17. Семенченко А.І. Інформаційно-комунікаційні технології в публічному управлінні місцевими фінансами: стан та перспективи розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2020. №13-14. С. 86-91.
18. Хомутенко А.В., Хомутенко В.П. Організаційний ефект від управління державними фінансами України. Економіка та держава. 2020. №7. С. 55-60.
19. Хомутенко А.В. Державний контроль ефективності управління державними фінансами України. Економіка та держава. 2020. №2. С. 48-56.
20. Хомутенко А.В. Системні атрибути та структурні викривлення управління державними фінансами України. Науковий погляд: економіка та управління. 2019. № 2 (64). С. 151–162.
21. Dubrovina N., Neubauerova E., Fabuš M., Tulai O. The evaluation of indices of public finance distribution on central and local levels for EU countries. Journal of European Economy. 2019. № 4. P. 454-465.
22. Kizyma T.O., Lobodina Z.M., Kizyma A.Ya. Optimization of budget funds expenditures on organization of the state activity. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2018. Vol. 2. №5. P. 183-190.

23. Kizyma T., Lobodina Z., Khamyha Yu. Fraud with financial resources of the state: types and effect on the shadow economy. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. №2 (29). P. 355-36.
24. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioral finances. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2022. Vol. 5 (46). C. 109–125. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3886>
25. Lobodina Z.M., Lopushniak H.S., Kizyma T.O., Lyvdar M.V. Inclusive budjeting: theoretical aspects, prerequisites and necessity for its implementation in Ukraine. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. Vol. 2. №33. P. 463-472.
26. Keynes J.M. The General Theory of Employment, Interest and Money (1936) John Maynard Keynes. URL: <https://www.marxists.org/reference/subject/economics/keynes/general-theory>.
27. Kozarezenko L., Petrushenko Y. Tulai O. Innovation in public finance management of sustainable human development activities. Marketing and Management of Innovations. 2018. № 4. P. 191–202.
28. Musgrave R. A. Economics of Fiscal Federalism. Public Finance in a Democratic Society: Coll. Papers. Vol. 2. Brighton, U.K. : Wheatsheaf Books Ltd, 1986. P. 33–41.
29. Masgrave R.A. The Theory of Public Finance. New York : McGraw HillBook Co., 1959. 628 p.
30. Pigou A. C. The Economics of Welfare [Електронний ресурс] Macmillan and Co., limited St. Martin's Street, London, 1932. URL: <http://oll.libertyfund.org/titles/1410>.
31. Samuelson P. A. The Pure Theory of Public Expenditure. Review of Economics and Statistics. 1954. №4. P. 387–399.